

Anbefalinger i Kvalitetsudvalgets anden rapport – kort fortalt

Studerende ved de danske videregående uddannelser får for lidt ud af den periode i deres liv, de bruger på at uddanne sig. Kvalitetsudvalgets analyser viser, at der er en dobbelt udfordring.

For det første kan de studerende lære mere. Et forsigtigt skøn er, at danske studerendes tidsforbrug i gennemsnit skal øges med 20 pct. svarende til godt 1 time mere om dagen alle ugens syv dage.

For det andet skal de videregående uddannelser være mere anvendelige. En stærk grundfaglighed er nødvendig, men der vil ofte også være brug for mere generelle kompetencer og færdigheder. Desuden skal koblingen mellem uddannelserne og den praksis, som de skal bruges i, styrkes.

Der findes ingen lette greb til at løse de to udfordringer. Det er udvalgets klare overbevisning, at udviklingen af videregående uddannelser *ikke* kan opnås gennem påbud eller andre forsøg på detaljstyring af uddannelsernes indhold. Dels fordi opgaven er forskellig fra uddannelse til uddannelse, dels fordi engagementet hos underviserne og deres nærmeste ledere er helt afgørende for resultatet. Det har ledt frem til otte overordnede anbefalinger:

Anbefaling 1: Institutionerne skal have et klart ansvar for uddannelsernes kvalitet og relevans

Det overordnede ledelsesansvar for uddannelsernes kvalitet og relevans skal styrkes og forankres klarere hos institutionens bestyrelse. Bestyrelsen skal sammen med rektor sikre, at den leder – typisk studie-, uddannelsesleder eller uddannelsesdekan – der er ansvarlig for en uddannelse, får det fulde ansvar for indhold, tilrettelæggelse og gennemførelse, og de nødvendige beføjelser til at løfte opgaven, herunder at kunne disponere over de økonomiske ressourcer til uddannelsen.

Anbefaling 2: Institutionerne skal have større frihed til at tilrettelægge uddannelserne

Der skal ske en forenkling og afvikling af en række centrale regler, så institutionerne får et tilstrækkeligt ledelsesrum til at sikre og løbende udvikle uddannelsernes kvalitet og relevans. De overordnede hensigter og hensyn skal fastsættes politisk, men institutionerne skal have rum til selv at fastsætte de konkrete regler for uddannelsernes indhold og tilrettelæggelse.

Anbefaling 3: Mere åbenhed og gennemsigtighed om kvalitet og relevans i uddannelserne

Ledelsesinformation om uddannelserne skal være offentlig tilgængelig og sammenlignelig på tværs af institutioner og uddannelser. Informationen skal opgøres for hver uddannelse og bør omfatte nøgletal for både ressourceanvendelse (input) og opnåede resultater (output og effekt). De samme data bør kunne udgøre grundlaget for et målrettet centralt tilsyn og målsætninger i institutionernes udviklingskontrakt med ministeriet.

Anbefaling 4: Økonomiske tilskyndelser til at styrke kvalitet og relevans i uddannelserne

Udvikling af uddannelsernes kvalitet og relevans skal understøttes med etablering af et nationalt fagligt råd, som skal administrere konkurrenceudsatte bevillinger til at

fremme kvalitet og relevans i videregående uddannelser, formidle viden og resultater om undervisning med høj kvalitet og relevans samt rådgive uddannelses- og forskningsministeren om disse forhold.

Det bør endvidere sikres, at det enkelte universitet tildeles et minimum af basisforskningsmidler til at sikre forskningsbaseret af institutionens samlede uddannelsesaktivitet. Det er dog væsentligt, at der ikke skabes en bevillingsmæssig automatik, som kan give institutionerne en tilskyndelse til at øge optaget af studerende eller oprette nye uddannelsesudbud, hvis det ud fra et samfundsøkonomisk perspektiv – og et hensyn til den studerendes beskæftigelsesmuligheder – ikke er fornuftigt.

Anbefaling 5: Uddannelserne skal målrettet understøtte fuld studieaktivitet

Institutionerne skal kunne dokumentere gennem hvilken kombination af forskellige aktiviteter, de studerende på den enkelte uddannelse opnår et gennemsnitlig studietidsforbrug svarende til ECTS-normen på 1.650 timer. Institutionerne skal løbende følge op på, hvorvidt den forudsatte studieintensitet opnås og iværksætte initiativer, hvis det ikke er tilfældet.

Anbefaling 6: Gode og alsidige undervisningskompetencer

Ledelsen på institutionerne skal tage et klarere ansvar for den samlede disponering af ressourcer til undervisning og forsknings- og udviklingsaktiviteter, og der bør i højere grad sammensættes en alsidig underviserstab, der *tilsammen* har de nødvendige faglige, pædagogiske og praksisrettede kompetencer. På universitetsområdet skal det tydeliggøres, at der bør være ligevægt i krav til kompetencer og dokumentation af henholdsvis forsknings- og undervisningskompetencer.

Anbefaling 7: Omlægning af censorinstitutionen (se også faktaark E om censorordning)

Det nuværende krav til obligatorisk medvirken af eksterne censorer ved 1/3 af eksaminer ophæves, og institutionerne må frit vælge, hvor meget ekstern censur, de vil benytte. I tilknytning til akkrediteringsprocessen gennemføres i stedet en form for helhedscensur, der bl.a. via stikprøver skal gennemgå det samlede uddannelsesforløb med henblik på en samlet vurdering af kvalitet og relevans. Institutionerne skal derfor have pligt til at sikre studerendes retssikkerhed i forbindelse med eksaminer gennem egne regler, procedurer og klageadgang.

Anbefaling 8: Nyt optagelsessystem (se også faktaark F om optagelsessystemet)

Optagelsessystemet bør ændres for at sikre et bedre match, hvor flere studerende optages på den rette uddannelse i første forsøg. Derfor bør institutionernes optag af studerende målrettes gennem en mere systematisk anvendelse af fagligt begrundede uddannelsesspecifikke adgangskrav. Hvis der er flere ansøgere end pladser, skal fordelingen ske ud fra en individuel vurdering af de kvalificerede ansøgere på et bredere grundlag end alene karakterkvotienter – fx ved anvendelse af motiverede ansøgninger, interviews eller optagelsesprøver.